

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 628/2022-43

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku (sudca spravodajca) a sudcov Roberta Šorla a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpeného advokátom Jozefom Polákom, Aleja slobody 1890/50, Dolný Kubín, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 7 Cdo 291/2019 z 15. decembra 2020 a rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 11 Co 291/2018-301 z 13. júna 2019 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 26. marca 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 7Cdo/291/2019 z 15. decembra 2020 a rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) č. k. 11 Co/291/2018-301 z 13. júna 2019. Sťažovateľ navrhuje napadnuté rozhodnutia zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie a priznať mu náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ vystupoval ako strana sporu – žalovaný v konaní vedenom na Okresnom súde Brezno (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 1C/9/2017, v ktorom ako žalobca vystupoval [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobca“), ktorý sa domáhal určenia, že nehnuteľnosť nachádzajúca sa v okrese [REDAKOVANÉ] v obci [REDAKOVANÉ] v katastrálnom území [REDAKOVANÉ], zapísaná na LV č. [REDAKOVANÉ] ako pozemok parcela KN registra „[REDAKOVANÉ]“ č. [REDAKOVANÉ] – trvalé trávne porasty s výmerou 1 468 m² (ďalej len „sporná nehnuteľnosť“) v celosti patrí do dedičstva po nebohej [REDAKOVANÉ] (ďalej len „poručiťka“). V katastri nehnuteľností bol

v čase podania žaloby žalobcom ako vlastník spornej nehnuteľnosti zapísaný sťažovateľ na základe rozhodnutia Obvodného pozemkového úradu č. OPÚ- 1258/2004/Moz z 31. decembra 2004 o schválení registra obnovenej evidencie pozemkov (ďalej aj „rozhodnutie o schválení ROEP“).

3. Okresný súd rozsudkom č. k. 1C/9/2017-176 z 30. mája 2018 určil, že sporná nehnuteľnosť v celosti patrí do dedičstva po nebohej poručiťke. Odôvodnenie svojho rozsudku okresný súd oprel predovšetkým o zápis vlastníckeho práva poručiťky k spornej nehnuteľnosti v pozemnoknižnej zápisnici z titulu kúpnej zmluvy z 3. júla 1962 a o osvedčenie o dedičstve č. k. D/669/1999. Zároveň konštatoval, že sťažovateľ vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti nenadobudol vydržaním, keď s prihliadnutím na všetky okolnosti nemohol byť dobromyseľný v tom, že mu táto patrí. O nároku na náhradu trov konania okresný súd rozhodol tak, že žalobca má voči sťažovateľovi ako žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Sťažovateľ podal 26. júla 2018 proti rozsudku okresného súdu odvolanie.

4. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 11 Co/291/2018-301 z 13. júna 2019 rozsudok okresného súdu v celom rozsahu potvrdil a druhým výrokom priznal žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, ktoré mu je sťažovateľ povinný zaplatiť v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia okresného súdu o ich výške.

5. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ 23. septembra 2019 dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnil § 420 f) a § 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“).

6. Najvyšší súd uznesením č. k. 7Cdo/291/2019 z 15. decembra 2020 dovolanie sťažovateľa odmietol a druhým výrokom rozhodol, že žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Proti napadnutým rozhodnutiam sťažovateľ podal túto ústavnú sťažnosť, v ktorej rozporuje právne závery súdov zúčastnených na rozhodovaní o nej, argumentujúc, že:

a) Najvyšší súd jeho dovolanie posúdil formalisticky, nevysporiadal sa s jeho argumentáciou, že bez zákonného postupu bolo rozsudkom krajského súdu anulované správne rozhodnutie. Týmto postupom došlo k odobratiu jeho vlastníckeho práva a k neprípustnému porušeniu princípu právnej istoty.

b) V podanom dovolaní bola riadne konkretizovaná právna otázka prípustnosti podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, no najvyšší súd ju odignoroval a vo svojej odpovedi na ňu kládol na sťažovateľa neprimerané a neakceptovateľné požiadavky.

c) Súdny zúčastnené na rozhodovaní v tejto veci nesprávne vyhodnotili existenciu naliehavého právneho záujmu na strane žalobcu, ktorý sa podaním žaloby snažil iba obísť zákonom predpísané možnosti a spôsoby zvrátenia právoplatnosti správnych rozhodnutí.

d) Súdny nesprávne aplikovali dotknuté právne normy na zistený skutkový stav, pretože dospeli k záveru, že sporná nehnuteľnosť patrila do dedičstva po poručiťke, napriek tomu, že sťažovateľ bol v čase smrti poručiťky už viac ako 10 rokov zapísaný na liste vlastníctva v katastri nehnuteľností ako jej vlastník z titulu kúpnej zmluvy a právoplatného a vykonateľného rozhodnutia o schválení ROEP, ktoré dosiaľ nebolo zrušené ani zmenené.

- e) Súdny zúčastnený na rozhodovaní v tejto veci neodpovedal na ním predloženú zásadnú otázku, z akého dôvodu nie je možné považovať rozhodnutie o schválení ROEP za spôsobilý titul na nadobudnutie vlastníckeho práva sťažovateľa k spornej nehnuteľnosti vydržaním.
- f) Súdny neodpovedal na argument sťažovateľa, že poručiiteľka bola nedbalým vlastníkom, ktorá bola počas svojho života na zápis vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti v prospech sťažovateľa upozornená (██████████, žalobcom), no napriek tomu nevyužila zákonom dané prostriedky nápravy tohto údajne nezákonného stavu.
- g) Súd prvej inštancie nevykonal zo strany žalovaného navrhovaný dôkaz vyžiadaním a oboznámením originálu LV č. ██████ pre obec ██████ a k. ú. ██████, ako aj závetu poručiiteľky a v napadnutom rozsudku sa so zamietnutím návrhu na vykonanie takéhoto dôkazu nijako nevysporiadal.
- h) Súdny neprihliadli ani na skutočnosť, že žalobca nemá skutočný záujem o predmetnú nehnuteľnosť, keďže v priebehu preskúmaného konania sa vyjadril, že v prípade úspechu v spore spornú nehnuteľnosť scudzí.
- i) Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu a rozsudok krajského súdu sú arbitrárne, nezaoberajúce sa argumentmi sťažovateľa, bez opory v dokazovaní ustálenom skutkovom stave alebo v judikatúre.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva na ochranu vlastníctva, ako aj práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý súdny proces napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktorým bolo zamietnuté dovolanie sťažovateľa ako neprípustné, a rozsudkom krajského súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok okresného súdu o určení vlastníckeho práva k spornému pozemku v prospech žalobcu. Súdny zúčastnený na rozhodovaní tejto veci podľa sťažovateľa nesprávne posúdili v predmetnom konaní naplnenie podmienok vydržania, predovšetkým jeho dobromyseľnosť pri vzniku oprávnenej držby založenej predovšetkým na rozhodnutí o schválení ROEP, ale aj existenciu naliehavého právneho záujmu žalobcu, nevykonanie všetkých ním navrhnutých dôkazov a zodpovednosť poručiiteľky za ochranu svojho vlastníctva, resp. aplikáciu zásady právo patrí bdelým. Vzhľadom na uvedené sú napadnuté rozhodnutia poznačené arbitrárnosťou a svojvôľou.

9. Ústavný súd pripomína, že jeho úlohou je kontrola rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, avšak len za situácie, keď svojimi rozhodnutiami zasahujú do ústavne zaručených základných práv a slobôd jednotlivca. To znamená, že ústavný súd nie je oprávnený zasahovať do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov v prípade, keď dochádza k porušeniu bežnej zákonnosti alebo iným nesprávnostiam, ktoré svojou podstatou spočívajú v rovine podústavného práva (m. m. I. ÚS 242/07).

IV.2. K namietanému porušeniu uplatnených práv rozsudkom krajského súdu:

10. Ústavný súd poukazuje na svoj ustálený právny názor, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu

konania tvoria jeden celok. Už uvedené závery zahŕňajú aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (prvostupňového, ako aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/09). Vychádzajúc z uvedeného právneho názoru, ústavný súd v potrebnom rozsahu preskúmal právne závery krajského súdu.

11. Rozsudkom krajského súdu bol potvrdený rozsudok okresného súdu, s ktorého závermi, čo sa týka skutkových zistení i ich právneho posúdenia, sa krajský súd stotožnil. Podľa krajského súdu existencia naliehavého právneho záujmu žalobcu na určenie, či je sporná nehnuteľnosť jeho vlastníctvom, je daná vždy, pokiaľ je žalovaný zapísaný v katastri nehnuteľností. Žalobca podľa krajského súdu preukázal, že ako závetný dedič po poručiteľke má naliehavý právny záujem na určovacej žalobe a v prospech žalovaného svedčil zápis v katastri nehnuteľností. Krajský súd ďalej poukázal na judikáty najvyššieho súdu vo veciach sp. zn. 3 Cdo/44/2008, sp. zn. 1Cdo/26/2007, z ktorých vyplýva, že aj žaloby o určenie, že určitá osoba bola ku dňu smrti vlastníkom veci, resp. žaloby o určenie vecí patriacich do dedičstva sú žalobami o určenie vlastníctva. Ďalej zdôraznil, že rozhodnutie o schválení ROEP má iba deklaratórne účinky, t. j. že nemôže byť titulom nadobudnutia vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti sťažovateľa. Keďže lehoty na zmenu údajov registra už v danom čase uplynuli, nebolo možné pri oprave jeho údajov postupovať podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 180/1995 Z. z.“), ale žalobcovi patrilo právo na začatie konania podľa osobitného postupu [predtým § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku a neskôr § 137 CSP]. Rozsudkom okresného súdu teda došlo k zosúladieniu údajov zapísaných v obnovenej evidencii so zisteným právnym stavom, a nie k zrušeniu právoplatného rozhodnutia vydaného v správnom konaní.

12. Podľa ústavného súdu krajský súd existenciu naliehavého právneho záujmu na strane žalobcu ako splnenie podmienky úspešnosti určovacej žaloby posúdil a odôvodnil vyčerpávajúcim spôsobom a v súlade s ustálenou judikatúrou. V súlade s § 70 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov možno údaje katastra považovať za záväzné a hodnoverné len dovtedy, kým nie je preukázaný ich opak. Materiálna publicita údajov katastra je teda *de lege lata* vyvrátiteľná a podmienená tým, či sa v konkrétnom prípade nepreukáže nesúlad údajov katastra so skutočným stavom. S touto okolnosťou musí byť opatrný nadobúdateľ uzrozumený. Cieľom žalobcom podanej žaloby bolo teda napravenie chyby v zápise vlastníckeho práva sťažovateľa v katastri nehnuteľností, pričom pre podanie určovacej žaloby, resp. z pohľadu posúdenia existencie naliehavého právneho záujmu na strane žalobcu je relevantná existencia zápisu vlastníckeho práva v prospech inej osoby ako žalobcu v katastri nehnuteľností, a nie právny titul, na základe ktorého bolo vlastnícke právo tejto osoby zapísané.

13. Vo vzťahu k argumentácii sťažovateľa týkajúcej sa nesprávnej aplikácie právnych noriem týkajúcich sa vydržania nehnuteľnosti na zistený skutkový stav, ako aj neuvedenia dôvodu nespôsobilosti rozhodnutia o schválení ROEP ako nadobúdacieho titulu, krajský súd uviedol, že medzi okolnosti svedčiace o dobrej viere držiteľa patrí aj spôsob nadobudnutia práva. V tomto prípade sťažovateľ dobromyseľnosť svojej držby odvodzoval od rozhodnutia o schválení ROEP. Krajský súd poukázal na to, že medzi tituly nadobudnutia vlastníckeho práva podľa § 132 Občianskeho zákonníka patrí kúpna, darovacia alebo iná kúpna zmluva, dedenie, rozhodnutie

štátneho orgánu alebo iné skutočnosti ustanovené zákonom. Z uvedeného následne uzavrel, že v konaní o obnove evidencií pozemkov správny orgán príslušný na rozhodnutie nedisponuje právomocou rozhodnúť o vzniku vlastníckeho práva, a preto ani na základe rozhodnutia o schválení ROEP nebolo možné spornú nehnuteľnosť nadobudnúť. Ďalej krajský súd poukázal na skutkový stav zistený okresným súdom, preukazujúci oddelenosť spornej nehnuteľnosti od nehnuteľnosti vo vlastníctve sťažovateľa plotom, ako aj nepreukázanie tvrdenia o užívaní spornej nehnuteľnosti v celom rozsahu sťažovateľom ako žalovaným.

14. Z uvedeného je zrejmé, že krajský súd sa zaoberal oprávnenosťou držby sťažovateľa, okolnosťami vstupu do nej, ako aj okolnosťami výkonu držby počas plynutia vydržacej lehoty. V súvislosti s posúdením dobromyseľnej držby ústavný súd vo svojej judikatúre vyslovil, že pri ústavne konformnom výklade dobromyseľnosti držby treba skúmať, či držiteľ objektívne mohol byť presvedčený o tom, že držanú vec poctivým spôsobom nadobudol. Nemôže byť teda rozhodujúce, že pritom nesplnil zákonné podmienky. Za poctivý spôsob nadobudnutia veci treba považovať také nadobudnutie, ktoré je v súlade s dobrými mravmi. Spravidla je preto rozhodujúce, že držiteľ za držanú vec zaplatil dohodnutú sumu, prípadne poskytol iné dohodnuté plnenie, alebo preukázateľne išlo o dar ako bezodplatné plnenie (nález ústavného súdu č. k. II. ÚS 484/2015 zo 14. novembra 2018.). V preskúmanom prípade podľa ústavného súdu sťažovateľ celkom zjavne neuniesol dôkazné bremeno týkajúce sa preukázania konkrétnych okolností, z ktorých by bolo možné vyvodiť, že s vecou nakladal ako s vlastnou (sporná nehnuteľnosť užívala poručiťka až do svojej smrti, sporná nehnuteľnosť bola oddelená od susediacich pozemkov plotom, poručiťka bola zapísaná v pozemkovníkovej vložke v roku 1962 ako podielový spoluvlastník nehnuteľnosti spolu s jej manželom, sporná nehnuteľnosť prešla dedičským konaním v roku 1999 z manžela poručiťky na poručiťku, zápis vlastníctva spornej nehnuteľnosti v prospech sťažovateľa bol spôsobený zjavnou chybou pri zápise pozemkov v konaní o ROEP atď.). Dobromyseľnosť držby zaniká v momente, keď sa držiteľ oboznámil so skutočnosťami, ktoré objektívne boli spôsobilé vyvolať pochybnosti o tom, že mu vec patrí. Z okolností tejto veci je zrejmé, že o dobromyseľnú držbu nemohlo ísť, keď držiteľ od počiatku vedel o skutočnostiach spôsobilých objektívne (u každého iného nachádzajúceho sa v obdobnej situácii) vyvolať pochybnosti o tom, že mu vec patrí. Posúdenie držby sťažovateľa ako neoprávnenej je teda podľa ústavného súdu záver, ktorý korešponduje zo skutkovými i právnymi okolnosťami zistenými súdmi zúčastnenými na rozhodovaní v tejto veci, ktorému nemožno nič vyčítať.

15. K námietke sťažovateľa, ktorou namietal, že poručiťka bola nedbalým vlastníkom, krajský súd uviedol, že vzhľadom na charakter rozhodnutia o schválení ROEP, nepreukázanie dobromyseľnosti držby žalovaným, neexistenciu titulu pre vznik vlastníckeho práva a nepremlčateľnosť vlastníckeho práva poručiťky nebolo možné v predmetnej veci vyložiť zásadu „právo patrí bdelym“ v prospech sťažovateľa. Vo vzťahu k právnym záverom nálezu ústavného súdu vo veci sp. zn. I. ÚS 549/2018 krajský súd sťažovateľovi vysvetlil, že tieto sa v preskúmanej veci nedajú aplikovať, keďže v jeho prípade nešlo o nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka, naopak, sťažovateľ nepreukázal žiaden titul nadobudnutia vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti. Ústavný súd sa stotožňuje aj so záverom krajského súdu, že nevyužitie prostriedkov nápravy na opravu chyby v zápise vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností vlastníkom nehnuteľnosti ovládajúcim vec a disponujúcim všetkými oprávneniami držiteľa (v tomto prípade poručiťky) nemôže samo osebe

založiť dobromyseľnosť držby osoby v prospech, ktorej zápis v katastri nehnuteľností svedčí (v tomto prípade sťažovateľa) spoliehajúceho sa len na materiálnu publicitu údajov o vlastníckych a iných právach v katastri nehnuteľností.

16. Z uvedeného odôvodnenia krajského súdu je zrejmé, že súdy zúčastnené na rozhodovaní v tejto veci sa vecou sťažovateľa nezaoberali formalisticky, ale dôsledne posúdili osobitné okolnosti tejto veci, zohľadnili všetky relevantné skutočnosti dôležité pre rozhodnutie v tejto veci, na základe ktorých následne dospeli k logickým a preskúmateľným právnym záverom.

17. Vzhľadom na uvedené ústavný súd považuje odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu za ústavne udržateľné, pretože nezistil, že by jeho odôvodnenie bolo poznamenané svojvôľou, ktorá by zakladala dôvod na vyslovenie porušenia sťažovateľom označených práv. Krajský súd rešpektoval požiadavky vyplývajúce z obsahu čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru. Skutočnosť, že sa sťažovateľ s jeho právnymi závermi nestotožňuje, však sama osebe nepostačuje na vyslovenie porušenia uplatňovaných práv.

18. Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť v časti namietaného porušenia uplatnených práv rozsudkom krajského súdu odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

IV.2. K namietanému porušeniu uplatnených práv uznesením najvyššieho súdu:

19. Sťažovateľ namietal nedostatočnosť odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania pre neprípustnosť v dôsledku formalistického posúdenia jeho dovolania a neprímeraných požiadaviek kladených na formulovanie právnej otázky podľa § 421 písm. a) CSP, ako aj nevykonania ním navrhnutých dôkazov podstatných pre rozhodnutie (zabezpečenia originálu LV č. ■■■■ a závetu poručiťky).

20. Ústavný súd sa oboznámil s obsahom uznesenia najvyššieho súdu, v ktorom tento súd k námietkam súvisiacim s dôvodom prípustnosti dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) CSP poukázal na aktuálnosť publikovaného stanoviska najvyššieho súdu pod R 2/2016, podľa ktorého pod uvedený dôvod prípustnosti dovolania možno podriaďiť aj nepreskúmateľnosť rozhodnutia, t. j. prípady, v ktorých písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu. Následne konštatoval, že uvedené stanovisko v prípade sťažovateľa nie je možné aplikovať, pretože z obsahu rozhodnutí súdov nižšieho stupňa v tejto veci sú zrejmé dôkazy, z ktorých ustálili skutkový stav tejto veci aj spôsob, ktorým tento stav právne posúdili. Najvyšší súd dospel k záveru, že preskúmané konanie nebolo žiadnou postihnuté procesnou vadou a strany sporu v ňom mali rovnakú možnosť realizovať ich procesné oprávnenia. K námietke nevykonaného dôkazu predloženia originálu LV č. ■■■■ najvyšší súd uviedol, že tento dôkaz nebol sporný (preukazoval skutočnosť, že sťažovateľ bol zapísaný v katastri nehnuteľností ako vlastníč spornej nehnuteľnosti) a súdy z neho vychádzali. Práve ním totiž odôvodnili existenciu naliehavého právneho záujmu na strane žalobcu. K námietke prekvapivosti napadnutého rozsudku krajského súdu najvyšší súd uviedol, že podloženie tohto tvrdenia zo strany sťažovateľa v podanom dovolaní, ktoré poukazovalo na odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu č. k. 7Cdo/42/2010, bolo nedostatočné. Najvyšší súd následne poukázal na znenie § 382 CSP a potom uviedol, že v preskúmanom konaní krajský súd potvrdil

rozsudok okresného súdu, pričom nevychádzal z iného právneho posúdenia veci ani z iných skutkových zistení ako okresný súd. K námietke, podľa ktorej súdy založili svoje rozhodnutia na záveroch správneho konania iniciovaného žalobcom, ktorým bola jeho žiadosť o opravu chýb katastrálneho operátu zamietnutá, najvyšší súd konštatoval, že krajský súd len poukázal na identickosť skutkových zistení v konaní pred krajským súdom i správnym orgánom a neexistovala zákonná prekážka, pre ktorú by tak nemohol urobiť. Na základe uvedených dôvodov najvyšší súd napokon uzatvoril, že sťažovateľ nedôvodne namietal existenciu procesnej vady konania uvedenej podľa § 420 písm. f) CSP.

21. K námietkam týkajúcim sa dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP najvyšší súd uviedol, že z obsahu sťažovateľom v dovolaní označených rozhodnutí predstavujúcich ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu je už na prvý pohľad zrejmé, že tieto sú založené na iných skutkových a právnych súvislostiach. Ani v jednom z nich nebola riešená dovolateľom nastolená otázka, či rozhodnutie o schválení ROEP spadá pod právny režim „viazanosti súdu inými rozhodnutiami“ alebo „prejudiciality“, preto sa krajský súd pri riešení nastolenej otázky ani nemohol odkloniť od sťažovateľom označených rozhodnutí dovolacieho súdu, ktoré následne najvyšší súd preskúmal aj jednotlivo. Nad rámec uvedeného najvyšší súd v zhode s krajským súdom uviedol, že rozhodnutie o schválení ROEP v zásade nezakladá účinky tak „prejudiciality“, ako aj viazanosti súdu inými „rozhodnutiami“. Ide o verejnú listinu, ktorá má deklaratórny charakter, čo vyplýva aj z priamo zákonom predpokladanej možnosti využitia práva na začatie konania podľa osobitného predpisu podľa § 137 CSP v prípade, ak dotknutá osoba s obsahom verejnej listiny nesúhlasí. Uvedený právny názor je v zhode s právnymi názormi najvyššieho súdu vyslovenými vo veci sp. zn. 4MCdo/12/2014. Vzhľadom na to, že sa krajský súd pri riešení sťažovateľom nastolenej otázky neodklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, dospel najvyšší súd k záveru, podľa ktorého prípustnosť jeho dovolania z § 421 ods. 1 písm. a) CSP nevyplýva.

22. Vo vzťahu k ďalším sťažovateľom nastoleným otázkam najvyšší súd uviedol, že odôvodneniu krajského súdu ani nemá čo vytknúť, považuje ho v okolnostiach veci za správne a právne konformné a v ďalšom texte na ne zopakovaním relevantných okolností odkázal. Žalovaný síce uvedené okolnosti rozporoval v dovolaní (nemožnosť nadobudnúť vlastnícke právo k nehnuteľnosti na základe rozhodnutia ROEP, existencia naliehavého právneho záujmu, absolútna neplatnosť kúpnej zmluvy z roku 1962), ale neoznačil k nim žiadnu relevantnú ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa mal krajský súd odkloniť. Vzhľadom na všetky uvedené dôvody najvyšší súd dovolanie sťažovateľa odmietol.

23. Ústavný súd v tejto súvislosti opakovane vyslovil, že otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96).

24. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, by mal dovolateľ: konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, vysvetliť (a označením konkrétneho stanoviska, judikátu alebo rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, a uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená (pozri uznesenie č. k. 3Cdo 6/2017 zo 6. marca 2017).

25. Ústavný súd po oboznámení sa s uznesením najvyššieho súdu konštatuje, že najvyšší súd na argumentáciu sťažovateľa poskytol vyčerpávajúcu a presvedčivú odpoveď. Záver najvyššieho súdu o neexistencii vady podľa § 420 písm. f) CSP v kontexte odpovedí na jednotlivé námietky sťažovateľa v odôvodneniach rozsudkov krajského a okresného súdu dáva dostatočnú odpoveď na sťažovateľom tvrdenú arbitrárnosť odôvodnenia rozsudku krajského súdu. Požiadavku najvyššieho súdu pri formulovaní dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP na riadne označenie aspoň jedného relevantného judikátu, od ktorého sa mal krajský súd pri svojom rozhodovaní pri riešení jednotlivých otázok predložených sťažovateľom odchýliť, taktiež podľa ústavného súdu nemožno označiť za prístup neprimeraný alebo neakceptovateľný. Ide, naopak, o prístup plne rešpektujúci čl. 2 CSP, podľa ktorého každý má právo legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít.

26. Ústavný súd teda dospel k záveru, že z odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že najvyšší súd sa zaoberal a vyrovnal s dovolacími dôvodmi sťažovateľa, nestotožnil sa s jeho dovolacou argumentáciou, z ktorej by mala vyplývať prípustnosť dovolania, a preto odmietol dovolanie ako procesne neprípustné. Postup najvyššieho súdu zodpovedá ustanoveniam Civilného sporového poriadku upravujúcim dovolacie konanie. Najvyšší súd sťažovateľovi odpovedal, argumentujúc normami o prípustnosti dovolania, adekvátne a preskúmateľne a výklad najvyšším súdom aplikovaných právnych noriem neodporuje ich podstate a zmyslu.

27. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti namietaného porušenia uplatnených práv postupom a uznesením najvyššieho súdu odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

28. V dôsledku konštatovania zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti sa už ústavný súd ostatnými návrhmi obsiahnutými v sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. novembra 2022

Peter Straka
predseda senátu